

Υπόθεση C-815/18

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

21 Δεκεμβρίου 2018

Αιτούν δικαστήριο:

Hoge Raad der Nederlanden (Ανώτατο Δικαστήριο, Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

14 Δεκεμβρίου 2018

Αναιρεσείουσα:

Federatie Nederlandse Vakbeweging (ολλανδική ομοσπονδία
συνδικάτων)

Αναιρεσίβλητες:

Van den Bosch Transporten B.V.

Van den Bosch Transporte GmbH

Silo-Tank Kft

Αντικείμενο της διαδικασίας στην υπόθεση της κύριας δίκης

Στην υπόθεση της κύριας δίκης η FNV [Federatie Nederlandse Vakbeweging] ζητεί να υποχρεωθούν οι Van den Bosch κ.λπ. να τηρήσουν την cao Goederenvervoer (συλλογική σύμβαση εργασίας για τις μεταφορές εμπορευμάτων), στο μέτρο που αφορά την εφαρμογή των βασικών όρων της εν λόγω ολλανδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας σε Γερμανούς και Ούγγρους οδηγούς οι οποίοι έχουν συνάψει σύμβαση εργασίας με τη Van den Bosch Transporte GmbH και τη Silo-Tank Kft αντιστοίχως και εργάζονται κυρίως στον τομέα των διεθνών μεταφορών εκτός των Κάτω Χωρών.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως

Η παρούσα αίτηση βασίζεται στο άρθρο 267 της ΣΛΕΕ και αφορά το ερώτημα αν, και σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως υπό ποιες προϋποθέσεις, η οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών εφαρμόζεται σε οδηγούς οι οποίοι εργάζονται στον τομέα των διεθνών οδικών μεταφορών.

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει η οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών [ΕΕ 1997, L 18, σ. 1· στο εξής: οδηγία για την απόσπαση] την έννοια ότι εφαρμόζεται επίσης σε εργαζόμενο ο οποίος εργάζεται ως οδηγός στον τομέα των διεθνών οδικών μεταφορών και παρέχει, επομένως, την εργασία του σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη;

2(α). Σε περίπτωση που η απάντηση στο ερώτημα 1 είναι καταφατική, βάσει ποιου κριτηρίου ή ποιων εκτιμήσεων πρέπει να καθοριστεί αν ένας εργαζόμενος ο οποίος εργάζεται ως οδηγός στον τομέα των διεθνών οδικών μεταφορών αποσπάται «στο έδαφος κράτους μέλους» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας για την απόσπαση και αν ο εργαζόμενος αυτός, «για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα, εκτελεί την εργασία του στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από εκείνο στο έδαφος του οποίου εργάζεται συνήθως» κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας για την απόσπαση;

2(β). Έχει σημασία για την απάντηση στο ερώτημα 2(α), και σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως ποια σημασία, το γεγονός ότι η επιχείρηση η οποία αποσπά τον μνημονευόμενο στο ερώτημα 2(α) εργαζόμενο συνδέεται – παραδείγματος χάριν στο πλαίσιο ομίλου εταιριών– με την επιχείρηση στην οποία αποσπάται ο εν λόγω εργαζόμενος;

2(γ). Σε περίπτωση που ο μνημονευόμενος στο ερώτημα 2(α) εργαζόμενος παρέχει εργασία εν μέρει στον τομέα των ενδομεταφορών –δηλαδή: στις μεταφορές που πραγματοποιούνται αποκλειστικώς στο έδαφος άλλου κράτους μέλους πλην εκείνου στο οποίο ο εργαζόμενος εργάζεται συνήθως–, θεωρείται ότι ο εν λόγω εργαζόμενος, σε κάθε περίπτωση για αυτό το μέρος των δραστηριοτήτων του, εργάζεται προσωρινά στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους; Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, ισχύει συναφώς κατώτατο όριο, παραδείγματος χάριν με τη μορφή ελάχιστης περιόδου ανά μήνα κατά την οποία πραγματοποιούνται οι ενδομεταφορές αυτές;

3(α). Σε περίπτωση που η απάντηση στο ερώτημα 1 είναι καταφατική, πώς πρέπει να ερμηνευθεί η έννοια «συλλογικές συμβάσεις [...] οι οποίες έχουν αναγορευθεί σε κανόνες γενικής εφαρμογής», όπως προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1,

και παράγραφος 8, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας για την απόσπαση; Πρόκειται για αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης και αρκεί επομένως να πληρούνται, από άποψη πραγματικών περιστατικών, οι προϋποθέσεις του άρθρου 3, παράγραφος 8, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας για την απόσπαση, ή απαιτούν επίσης οι διατάξεις αυτές να έχει αναγορευθεί η συλλογική σύμβαση εργασίας σε κανόνα γενικής εφαρμογής βάσει του εθνικού δικαίου;

3(β). Εάν μια συλλογική σύμβαση εργασίας δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως συλλογική σύμβαση εργασίας η οποία έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, και παράγραφος 8, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας για την απόσπαση, αντιτίθεται το άρθρο 56 ΣΛΕΕ στο ενδεχόμενο μια επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος η οποία αποσπά εργαζόμενο στο έδαφος άλλου κράτους μέλους να υποχρεούται συμβατικώς να τηρήσει τις διατάξεις μιας τέτοιας συλλογικής συμβάσεως εργασίας η οποία ισχύει στο τελευταίο κράτος μέλος;

Παρατιθέμενες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρο 56 της ΣΛΕΕ

Άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 3, άρθρο 2, παράγραφος 1, και άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 8, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών

Άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, και άρθρο 9, του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη I) (ΕΕ 2008, L 177, σ. 6)

Άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο α', και άρθρο 7, της συμβάσεως [της Ρώμης του 1980] για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές

Παρατιθέμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου

Άρθρο 44 της *cao Goederenvervoer* (συλλογικής συμβάσεως εργασίας για τις μεταφορές εμπορευμάτων, στο εξής: συλλογικής συμβάσεως GN) και άρθρο 73 της *cao Beroepsgoederenvervoer over de weg en verhuur van mobiele kranen* (συλλογικής συμβάσεως εργασίας για τις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και την εκμίσθωση κινητών γερανών, στο εξής: συλλογική σύμβαση *Beroepsgoederenvervoer*)

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας στην υπόθεση της κύριας δίκης

- 1 Η Van den Bosch Transporten ασκεί δραστηριότητες μεταφορών από την [πόλη] Eerp. Η Van den Bosch Transporten, η Van den Bosch GmbH (εταιρία γερμανικού

δικαίου) και η Silo-Tank (εταιρία ουγγρικού δικαίου) είναι θυγατρικές εταιρίες και ανήκουν στον ίδιο όμιλο. Έχουν τον ίδιο διευθύνοντα σύμβουλο και μέτοχο και χρησιμοποιούν τον ίδιο, εγκατεστημένο στις Κάτω Χώρες, πάροχο υπηρεσιών στους τομείς των τεχνολογιών επικοινωνιών και πληροφοριών (ICT) και των οικονομικών.

- 2 Η Van den Bosch Transporten είναι μέλος της Vereniging Goederenvervoer Nederland, η οποία την 1η Ιανουαρίου 2012 συνήψε με τη Federatie Nederlandse Vakbeweging (στο εξής: FNV) τη συλλογική σύμβαση GN με ισχύ μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013. Αυτή η συλλογική σύμβαση εργασίας δεν έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής. Με υπουργική απόφαση χορηγήθηκε στις επιχειρήσεις που εμπίπτουν στη συλλογική σύμβαση GN απαλλαγή από την εφαρμογή της συλλογικής συμβάσεως Beroepsgoederenvervoer, η οποία έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής. Αυτή η απαλλαγή ισχύει επομένως για τη Van den Bosch Transporten.
- 3 Εντός του ομίλου Van den Bosch Transporten εργάζονται οδηγοί από τη Γερμανία και την Ουγγαρία δυνάμει συμβάσεων εργασίας που έχουν συναφθεί με τη Van den Bosch GmbH και τη Silo-Tank αντιστοίχως. Οι βασικοί όροι εργασίας της συλλογικής συμβάσεως GN δεν εφαρμόζονται σε αυτούς.
- 4 Η Van den Bosch Transporten συνάπτει με τη Van den Bosch GmbH και τη Silo-Tank συμβάσεις ναυλώσεως για διεθνείς μεταφορές. Αυτές οι μεταφορές εκτελούνται κυρίως εκτός ολλανδικού εδάφους.
- 5 Σύμφωνα με τη διάταξη περί ναυλώσεως του άρθρου 44 της συλλογικής συμβάσεως GN, καθώς και το άρθρο 73 της συλλογικής συμβάσεως Beroepsgoederenvervoer, το οποίο έχει σχεδόν πανομοιότυπη διατύπωση, ο εργοδότης υποχρεούται να προβλέπει στις συμβάσεις υπεργολαβίας, οι οποίες εκτελούνται στην ή από την εγκατεστημένη στις Κάτω Χώρες επιχείρηση του εργοδότη, ότι για τους εργαζομένους του ανεξάρτητου υπεργολάβου ισχύουν οι βασικοί όροι εργασίας της συλλογικής συμβάσεως GN, εφόσον αυτό απορρέει από την οδηγία για την απόσπαση, ακόμη κι αν έχει επιλεγεί το δίκαιο χώρας διαφορετικής από τις Κάτω Χώρες. Ο εργοδότης πρέπει να ενημερώσει τους οικείους εργαζομένους σχετικά με τους βασικούς όρους εργασίας που εφαρμόζονται σε αυτούς.

Κυριότεροι ισχυρισμοί των διαδίκων της κύριας δίκης

- 6 Η FNV ζητεί να υποχρεωθούν οι Van den Bosch Transporten κ.λπ. να τηρήσουν τη συλλογική σύμβαση GN, επειδή, δυνάμει της διατάξεως περί ναυλώσεως, η Van den Bosch οφείλει, όταν προσλαμβάνει Γερμανούς και Ούγγρους οδηγούς, να ορίζει ότι οι βασικοί όροι της συλλογικής συμβάσεως GN εφαρμόζονται σε αυτούς τους οδηγούς. Εξάλλου, η οδηγία για την απόσπαση έχει εφαρμογή.
- 7 Στις περιπτώσεις στις οποίες η χώρα συνήθους εργασίας είναι οι Κάτω Χώρες, πρέπει να καταβληθεί ολλανδικός μισθός δυνάμει του άρθρου 6, στοιχείο α', της

Συμβάσεως για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές και του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008. Με το να μην εφαρμόζουν τους ολλανδικούς βασικούς όρους, οι Van den Bosch GmbH και Silo-Tank ενεργούν παράνομα έναντι της FNV. Η Van den Bosch Transporten είναι επίσης υπεύθυνη για αυτήν την παράνομη ενέργεια.

- 8 Κατά τις Van den Bosch Transporten κ.λπ., το άρθρο 44 της συλλογικής συμβάσεως GN είναι άκυρο, επειδή η υποχρέωση που απορρέει από αυτό για τις Van den Bosch Transporten κ.λπ. συνιστά παράνομη παρακώλυση της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 56 της ΣΛΕΕ. Άλλωστε, η συλλογική σύμβαση GN δεν έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής και επομένως δεν έχει αναγκαστικό χαρακτήρα.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασης περί παραπομπής

- 9 Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκρινε με παρεμπίπτουσα απόφαση ότι οι βασικοί όροι της συλλογικής συμβάσεως GN εφαρμόζονται στους Γερμανούς και στους Ούγγρους οδηγούς. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο εξαφάνισε αυτήν την παρεμπίπτουσα απόφαση και ανέπεμψε την υπόθεση με το ακόλουθο σκεπτικό.
- 10 Πράγματι, η διάταξη περί ναυλώσεως της συλλογικής συμβάσεως GN δεν έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής. Ωστόσο, η συλλογική σύμβαση Beroepsgoederenvervoer έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής. Δεδομένου ότι οι διατάξεις αμοτέρων των συλλογικών συμβάσεων εργασίας έχουν σχεδόν πανομοιότυπη διατύπωση και στη Van den Bosch Transporten έχει χορηγηθεί απαλλαγή από την εφαρμογή της συλλογικής συμβάσεως Beroepsgoederenvervoer για τον λόγο ότι ενέπιπε στο πεδίο εφαρμογής της συλλογικής συμβάσεως GN, η κατάσταση πρέπει ουσιαστικά να ευθυγραμμιστεί με την κατάσταση στην οποία η συλλογική σύμβαση GN θα είχε αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής.
- 11 Σε αυτήν την περίπτωση πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 3, παράγραφος 8, της οδηγίας για την απόσπαση περί αναγορεύσεως της συμβάσεως σε κανόνα γενικής εφαρμογής και το άρθρο 44 της συλλογικής συμβάσεως GN δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παράνομη παρακώλυση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.
- 12 Όσον αφορά την απαίτηση του άρθρου 44 της συλλογικής συμβάσεως GN ότι πρέπει να πρόκειται για συμβάσεις υπεργολαβίας για τις οποίες ισχύει η οδηγία για την απόσπαση, τίθεται, κατά το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, το ερώτημα αν η φράση «απόσπαση εργαζομένων [...] στο έδαφος κράτους μέλους» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας για την απόσπαση πρέπει να ερμηνευθεί κατά γράμμα ή ως «στο ή από το έδαφος κράτους μέλους», όπως υποστηρίζει η FNV. Στην τελευταία αυτή περίπτωση δεν ασκεί επιρροή το ζήτημα σε ποιο κράτος μέλος ο οδηγός ασκεί πράγματι τις δραστηριότητές του στο πλαίσιο της ναυλώσεως.

- 13 Κατά την κρίση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, η ευρεία ερμηνεία αυτής της φράσης δεν συνάδει προς τον σκοπό της οδηγίας για την απόσπαση, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση όχι μόνον της ελευθερίας των υπηρεσιών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά κι των συμφερόντων της εθνικής αγοράς εργασίας του αντίστοιχου κράτους μέλους που είναι αποδέκτης της εν λόγω υπηρεσίας. Όχι μόνον είναι δύσκολο να προσδιοριστεί ποια αγορά εργασίας πρέπει τότε να ληφθεί ακριβώς υπόψη, αλλά αυτή η ερμηνεία δεν προκύπτει επίσης από τις επεξηγηματικές σημειώσεις της αρχικής προτάσεως της Επιτροπής για την οδηγία. Από αυτήν την πρόταση προκύπτει ακριβώς ότι συνειδητά η οδηγία για την απόσπαση δεν αφορά τις διεθνείς ναυλωμένες μεταφορές, αλλά μόνον τις ναυλώσεις που εκτελούνται σε εθνικό επίπεδο.
- 14 Η αιτιολογική σκέψη 2 της οδηγίας 2014/67/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για την εφαρμογή της οδηγίας 96/71/ΕΚ σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών κ.λπ. δεν παρέχει επίσης καμία ένδειξη υπέρ μιας ευρείας ερμηνείας.
- 15 Κατά την κρίση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, δεν πληρούται ούτε ο όρος της αποσπάσεως εργαζομένων στο έδαφος των Κάτω Χωρών. Δεδομένου ότι η διάταξη περί ναυλώσεως έχει το ίδιο πεδίο εφαρμογής με την οδηγία για την απόσπαση, η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται.
- 16 Με την αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου η FNV υποστηρίζει κυρίως ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο παρέβλεψε το γεγονός ότι η έννοια «στο έδαφος κράτους μέλους» πρέπει να ερμηνευθεί ως «στο ή από το έδαφος κράτους μέλους» και ότι η οδηγία για την απόσπαση εφαρμόζεται επομένως σε οδηγούς που παρέχουν εργασία στις διεθνείς οδικές μεταφορές, όπως εν προκειμένω.
- 17 Κατά το αιτούν δικαστήριο, το σύστημα της οδηγίας για την απόσπαση πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με τους κανόνες συγκρούσεως του άρθρου 6, παράγραφος 2, στοιχείο α', της συμβάσεως για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (στο εξής: σύμβαση της Ρώμης) και του άρθρου 8 του κανονισμού Ρώμη I, οι οποίοι ισχύουν για τις διεθνείς συμβάσεις εργασίας, καθώς και με τους κανόνες προτεραιότητας του άρθρου 7 της συμβάσεως της Ρώμης και του άρθρου 9 του κανονισμού Ρώμη I.
- 18 Από αυτόν τον συνδυασμό δεν προκύπτει ωστόσο άνευ ετέρου πώς πρέπει να ερμηνευθούν το άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 3, και το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας για την απόσπαση. Δύναται συγκεκριμένα να υποτεθεί ότι η έννοια «στο έδαφος κράτους μέλους» πρέπει να ερμηνευθεί σύμφωνα με την ερμηνεία που έδωσε το Δικαστήριο στην απόφαση της 15ης Μαρτίου 2011, Koelzsch (C-29/10, ECLI:EU:C:2011:151), δηλαδή ως «το κράτος μέλος στο οποίο ή, ελλείψει αυτού, από το οποίο, ο εργαζόμενος παρέχει προσωρινά την εργασία του κατ' εκτέλεση της σύμβασης». Επίσης, δύναται να υποτεθεί ότι πρέπει να υφίσταται «στενός δεσμός» μεταξύ της συμβάσεως εργασίας και του οικείου κράτους μέλους, και ότι συναφώς πρέπει να πληρούται η προϋπόθεση σχετικά με τη συμπλήρωση ενός

ελάχιστου αριθμού συναπτών ημερών ανά μήνα κατά τις οποίες ο εν λόγω εργαζόμενος παρέχει εργασία στο οικείο κράτος μέλος, ή άλλες προϋποθέσεις.

- 19 Τίθεται επίσης το ερώτημα κατά πόσον έχει σημασία το ότι οι επιχειρήσεις που προβαίνουν στην απόσπαση των οικείων εργαζομένων συνδέονται, ως ανήκουσα στον ίδιο όμιλο, με την επιχείρηση στην οποία αποσπώνται αυτοί οι εργαζόμενοι.
- 20 Δεδομένου ότι δεν υφίσταται νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με αυτά τα ερωτήματα, είναι εύλογο να υφίσταται αμφιβολία ως προς την ορθή ερμηνεία της φράσης «στο έδαφος κράτους μέλους» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφοι 1 και 3, και του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας για την απόσπαση, και ως προς το ερώτημα αν οι διεθνείς οδικές μεταφορές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την απόσπαση. Επομένως, υποβάλλεται συναφώς ένα προδικαστικό ερώτημα.
- 21 Η FNV ισχυρίζεται ότι ένα μέρος των επίμαχων στην υπόθεση της κύριας δίκης διαδρομών πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου στις Κάτω Χώρες, με αποτέλεσμα, για το μέρος αυτό, οι οικείοι οδηγοί να μπορούν να αντλήσουν δικαιώματα από την οδηγία για την απόσπαση.
- 22 Αυτό το σκέλος του λόγου που προβάλλει η FNV αφορά επομένως τις ενδομεταφορές. Εάν θεωρηθεί ότι η έννοια «στο έδαφος κράτους μέλους» πρέπει να ερμηνευθεί αυστηρά, όπως έπραξε το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, τίθεται το ερώτημα αν οι ενδομεταφορές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την απόσπαση.
- 23 Το αιτούν δικαστήριο εξετάζει επίσης το ερώτημα πώς πρέπει ουσιαστικά να ερμηνευθεί η έννοια «οι οποίες έχουν αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής», όπως προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 8, της οδηγίας για την απόσπαση. Πρόκειται για μια αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης ή πρέπει να γίνει σύνδεση –αποκλειστικά ή επίσης– με τις σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου;
- 24 Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 8, της οδηγίας για την απόσπαση, ως συλλογικές συμβάσεις οι οποίες έχουν αναγορευθεί σε κανόνες γενικής εφαρμογής νοούνται εκείνες που πρέπει να τηρούνται απ' όλες τις επιχειρήσεις τις ανήκουσες στο δεδομένο κλάδο ή επάγγελμα και υπάγονται στο γεωγραφικό χώρο εφαρμογής τους.
- 25 Αυτό το άρθρο θα μπορούσε επίσης να σημαίνει ότι η έννοια «οι οποίες έχουν αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής» πρέπει να χαρακτηριστεί ως αυτοτελής έννοια του δικαίου της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτής της ερμηνείας δεν έχει σημασία αν η οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, αλλά μόνον αν η συλλογική σύμβαση εργασίας έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 8, της οδηγίας για την απόσπαση.

- 26 Η φράση «οι οποίες έχουν αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής» θα μπορούσε ωστόσο να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η συλλογική σύμβαση εργασίας πρέπει να έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και ότι η εφαρμογή του εθνικού δικαίου πρέπει επίσης να συνεπάγεται την τήρηση του όρου που τίθεται στο άρθρο 3, παράγραφος 8, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας για την απόσπαση.
- 27 Στην απόφαση του Δικαστηρίου, της 3ης Απριλίου 2008, Rüffert (C-346/06, ECLI:EU:C:2008:189), δεν υφίσταται καμία ένδειξη υπέρ της απόψεως ότι το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 8, της οδηγίας για την απόσπαση αφορά αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης. Στη σκέψη 26 αυτής της απόφασεως το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας δεν είχε αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο, και έκρινε συναφώς ότι έχει σημασία το αν η εν λόγω συλλογική σύμβαση εργασίας «θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχει αναγορευθεί σε κανόνα γενικής εφαρμογής κατά την έννοια [...] της οδηγίας για την απόσπαση [...]».
- 28 Ως εκ τούτου, υφίσταται αμφιβολία όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ερμηνευθεί αυτή η έννοια και υποβάλλεται συναφώς ένα προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.
- 29 Σε περίπτωση που, λόγω των απαντήσεων στα προδικαστικά ερωτήματα, δεν μπορεί να αξιωθεί από τις Van den Bosch GmbH και Silo-Tank η τήρηση των διατάξεων της συλλογικής συμβάσεως GN, πρέπει ακόμη να εξεταστεί αν αυτές μπορούν να υποχρεωθούν συμβατικώς, μέσω της διατάξεως περί ναυλώσεως του άρθρου 44 της συλλογικής συμβάσεως GN, να τηρήσουν τους όρους εργασίας της εν λόγω συλλογικής συμβάσεως εργασίας. Σε αυτήν την περίπτωση τίθεται το ερώτημα αν πρόκειται για παράβαση του άρθρου 56 της ΣΛΕΕ. Για λόγους οικονομίας της δίκης, το αιτούν δικαστήριο περιλαμβάνει το ζήτημα αυτό στα προδικαστικά ερωτήματα.